

Retningslinjer for spesielle miljøtiltak i landbruket

Aktivt kulturlandskap i hele kommunen

Formålet er å fremme natur- og kulturminne-verdiene i jordbrukets kulturlandskap og redusere forurensningen fra jordbruket, utover det som kan forventes gjennom vanlig jordbruksdrift.

Utarbeidet i samarbeid med lokale bonde- og småbrukerlag i Midtre Gauldal kommune.

Virkeområde

Tilskudd kan jf. Forskrift om tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket innvilges foretak som oppfyller vilkårene om produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket, og eiere av landbrukseiendommer dersom det foregår en slik produksjon på eiendommen.

Søknaden

Søknadsfrist er 01.05.2024. Løpende saksbehandling før søknadsfrist av søknader som omfatter tiltak med prioritering i kommunens retningslinjer. Er det penger igjen på ramma, kan søknader som er kommet inn etter fristen innvilges. Søknader sendes primært elektronisk via Altinn og skal sendes kommunen der tiltaket skal gjennomføres.

Vedlegg/vilkår for søknaden:

- Kostnadsoverslag, finansiering, prosjektplan o.l. skal foreligge
- Beskrivelse av tiltaket
- Kart hvor tiltak er inntegnet
- Foretaket må ha godkjent gjødslingsplan og plantevernjournal
- Tiltaket kan ikke være igangsatt før søknaden er behandlet
- Gode og prioriterte søknader behandles fortløpende.
- Det innvilges maks 100 000 kroner i tilskudd per bruk per år

Tilskudd innvilges på grunnlag av godkjente kostnadsoverslag for gjennomføring av tiltaket.

Prioriteringer

- Tiltak som reduserer forurensning, særlig avrenning til vann.
- Miljø- og kulturlandskapstiltak som bidrar til økt matproduksjon
- Istandsetting og inngjerding av gammel kulturmark
- Aktive brukere prioriteres

Tiltak som reduserer forurensning eller ivaretar natur- og kulturminneverdier, må innebære en ekstra innsats og kostnad utover vanlig jordbruksdrift.

Det gis ikke tilskudd til gjenoppbygging av bygninger som er fjernet/borte. Tilskudd til nedtaking av bygninger kan kun innvilges i forbindelse med restaurering.

Spørsmål henvendes til servicetorget Midtre Gauldal Kommune: 72 40 30 00

Det kan gis tilskudd til:

Kulturlandskapstiltak:

Mål	Eksempler på tiltak	Tilskuddssats
<p>Kulturlandskapstiltak</p> <p>Ta vare på og utvikle jordbrukets kulturlandskap</p> <p>Ta vare på variasjonen i jordbrukets verdifulle kulturlandskap.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rydding og istandsetting av gammel kulturmark • Inngjerding av gammel kulturmark • Nofence i stedet for fysiske gjerder i forbindelse med rydding av gammel kulturmark 	<p>Inntil 70 %</p> <p>Inntil 50 %</p> <p>Inntil 50 %</p>
<p>Biologisk mangfold</p> <p>Ta vare på og skjømte biologisk verdifulle arealer i jordbruket</p> <p>Bedre status for truede arter i jordbruket</p> <p>Øke bruk og vern av jordbrukets genetiske ressurser.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kartlegging og ivaretaking av særskilte kulturmiljøer og biologisk mangfold. • Ta vare på utvalgte naturtyper, trua naturtyper og biologisk verdifulle arealer. • Tiltak som legger til rette for pollinerende insekter. • Fjerning av fremmede skadelige arter • Fjerning av piggrådgerde 	<p>Inntil 100 %</p> <p>70 %</p> <p>40 – 60 %</p> <p>40 – 60 %</p> <p>Inntil 50 %</p>

<p>Kulturminner og kulturmiljøer</p> <p>Bedre tilstanden til kulturminner og kulturmiljøer i jordbruket.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Restaurering av verneverdige bygninger. Det presiseres at dette gjelder også seterbygninger. • Istandsetting av automatisk fredete kulturminner som gravhauger, rydningsrøyser, boplasser, hustufter osv. • Istandsetting av kulturminner som steingjerder/skigarder og lignende. 	<p>Inntil 50 %</p> <p>35 %</p> <p>35 %</p>
<p>Friluftsliv og tilgjengelighet</p> <p>Bedre allmennhetens tilgang til jordbrukslandskapet.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Etablering, utbedring, rydding og vedlikehold av stier og turveier i jordbruksområder • Investeringer i adkomst, porter, gjerdeklyv og annen tilrettelegging. 	<p>30 %</p> <p>30 %</p>

Miljø- og forurensingstiltak:

Mål	Eksempel på tiltak	Tilskuddssats
<p>Avrenning til vann</p> <p>Ingen vannforekomster i jordbruksdominerende områder skal få dårligere tilstand.</p> <p>Bedre tilstanden for de mest utsatte vannforekomstene i jordbruksdominerte områder.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Utbedring av hydrotekniske anlegg som kanaler, lukkingsanlegg, rørgater m.m. (omfatter ikke utbedring av vanlig drenering). • Gjenåpning av bekkelukkinger • Erosjonssikring av elve- og bekkekanter • Vegetasjonssoner/kantsoner langs vassdrag • Flomdempende tiltak • Fangdammer, andre økologiske rensiltak • Miljøplantinger 	<p>Inntil 40 - 60 %</p>
<p>Utslipp til luft</p> <p>Redusere utslipp av ammoniakk fra jordbruket</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Permanent dekke over utvendig gjødselkum 	<p>Inntil 40 %</p>

Redusere utslipp av klimagasser fra jordbruket Øke opptak av karbon i jord	<ul style="list-style-type: none"> • Andre tiltak for å redusere klimagasser og utslipp til luft 	
Plantevern Redusere helse- og miljørisikoen ved bruk av plantevernmidler i jordbruket.	<ul style="list-style-type: none"> • Rensetiltak for plantevernmidler – biobed 	Inntil 40 %

Planlegging- og tilretteleggingstiltak:

Mål	Eksempler på tiltak	Tilskuddssats
Legge forholdene til rette for større helhetlige prosjekter over større områder. Bør lede fram til gode og konkrete tiltak.	<ul style="list-style-type: none"> • Planlegging og organisering av fellestiltak • Prosjektarbeid • Kartleggingsarbeid • Skjøtselsplaner 	30 - 100 %

Veiledende satser og kostnadsoverslag:

Beskrivelse av arbeid	Veiledende satser til kostnadsoverslag
Egeninnsats arbeid, leid hjelp	Inntil kr. 350,- pr. time.
Person med ryddesag/motorsag e.l.	Kr. 425,- pr. time
Bruk av traktor	Kr. 750,- pr. time.
Bruk av gravemaskin	Kr. 800,- pr. time.
Rydding av gammel kulturmark	Kr. 500 – 2000 pr. daa
Saunetting	Inntil kr. 80,- pr. m
El.gjerde/nettinggjerde	Kr. 40 pr. m
Restaurering av steingjerde	Kr. 250,- pr. m
Oppsett av grinder	Kr. 1500,- pr. grind
Gjerdeklyving	Kr. 750,- pr. gjerdeklyv
Innsamlet piggråd	Kr. 30,- pr. m

Slik søker du:

Søknadsskjema sendes inn via registrering i Altinn:

<https://www.landbruksdirektoratet.no/nb/jordbruk/ordninger-for-jordbruk/tilskudd-til-spesielle-miljotiltak-i-jordbruket-smil>

Søkeveiledning:

<https://www.landbruksdirektoratet.no/nb/jordbruk/veiledning-jordbruk/s%C3%B8keveiledning>

Link til lover og forskrifter:

[Forskrift om spesielle miljotiltak i jordbruket](#)
[Forskrift om produksjonstilskudd i jordbruket](#)
[Naturmangfoldloven](#)
[Forvaltningsloven](#)